

A CSÓDI-HEGYI DÁCIT KÖZETÜREGEINEK HIPOTERMÁS ÁSVÁNYAI

*Hypothermal minerals of the dacite cavities from Csódi Hill
(Dunabogdány, Visegrád Mts.)*

SZAKÁLL Sándor és KOVÁCS Árpád

Összefoglalás: A Csódi-hegy dácitjának hólyagüregeiben és repedéseiben a legelső kiválásokat a hipotermás („pneumatolitos”) eredetű ásványok alkotják, melyek vizsgálataink szerint a következők: kvarc, magnetit, cirkon, apatit, ilmenit, monacit-(Ce), hornblende, plagioklászok és szanidin. A hipotermás ásványok paragenézisében – az eddig ismert hazai példákhoz hasonlóan – a közetalkotók max. 1 mm-es kristályai jelennek meg. A hipotermás ásványok után vált ki az elterjedt pirit. Ezután keletkeztek a zeolitok, a szaponit és a kalcit, majd az epigén ásványok (vas- és mangán-oxidok).

Abstract: Hypothermal (“pneumatolytic”) minerals were the first to crystallise in the cavities of the Csódi Hill dacite. They include quartz (Fig. 2), magnetite, zircon, apatite (Fig. 1), ilmenite, monacite-(Ce), hornblende, plagioclase and sanidine, all as microscopic crystals (up to 1 mm). This paragenesis practically corresponds to the rock-forming minerals. Ubiquitous but small pyrite crystals (Figs. 3–4) formed then. They were followed by the formation of zeolites, saponite and calcite then the supergene minerals (iron and manganese oxides).